

Elke gemeente koestert een zorgverhaal

Op zondag 23 april heeft de zeventiende editie van de Erfgoeddag plaats. Door een wisselend thema worden de instellingen telkens uitgedaagd anders naar hun collectie en werking te kijken. Dit jaar is het thema zorg, en dat biedt een mooie kans om bruggen te slaan met de zorgsector die hier gretig op ingaat.

TEKST TINE VANDEZANDE BEELD MASHID MOHADJERIN

Het verleden en het erfgoed van de zorg lopen als een rode draad door de activiteiten van 23 april. In de geschiedenis van de zorg speelden veel mensen en organisaties een belangrijke rol. Denk maar aan OCMW's, kloosters en andere zorginstellingen. Zij openen tijdens Erfgoeddag hun deuren om aan klein en groot het brede verhaal van de zorg te tonen.

Dat erfgoed- en zorgsector elkaar versterken, wordt op de Erfgoeddag aangetoond met diverse activiteiten.

Zo krijgt het publiek een idee hoe de zorg in al haar facetten in de loop van de tijd geëvolueerd is.

Ook is de Erfgoeddag een mooie kans om kennis te maken met diverse benaderingen van de zorg voor ons erfgoed, materieel en immaterieel. Musea, archieven, heemkundige kringen, erfgoedbibliotheken en andere collectiebeherende instellingen nodigen uit voor een blik achter de schermen. Want de zorg voor de archiefstukken, manuscripten en objecten vereist de nodige kennis en heel veel geduld. Dit blijft een fascinerende wereld, grijp dus uw kans en ga samen met uw burens, kinderen of kleinkinderen op pad. Consulente vrijwilligerswerking van erfgoed Mechelen Greet Voorhoof liet de vrijwilligers hun favoriete stukken kiezen uit de verschillende collecties die ze inventariseerden: 'Hierdoor kun je kennismaken met pareltjes uit het Stadsarchief, de historische kerken, beeldsmederij De Maan en toneelgroep Arsenaal/Lazarus. Dankzij verschillende inventarisatieprojecten dragen de vrijwilligers van het museum Hof van Busleyden zorg voor diverse collecties. Erfgoeddag is een kans om hun werk achter de schermen te tonen aan het publiek.' Daarbovenop koppelen ze de keuze voor de kostuumcollectie van Arsenaal/Lazarus meteen ook nog aan de keuze van enkele bewoners van woonzorgcentrum Hof van Egmont. Zorgen voor ons erfgoed wordt zo ook een beetje zorgen voor elkaar.

Verbindend werken

Onderzoek heeft aangetoond dat met cultureel erfgoed bezig zijn een positieve impact heeft op het welzijn en de gezondheid van mensen. Dus alleen al daarom loont het de moeite op pad te gaan tijdens de Erfgoeddag. Dat erfgoed- en zorgsector elkaar versterken, wordt op de Erfgoeddag aangetoond met diverse activiteiten. Zo zijn er ook activiteiten op maat van mensen met dementie en hun mantelzorgers. De zorgsector zoekt door toenemende vragen ook zelf zeer actief naar nieuwe partners. De Haaltertse cultuurmedewerker Lieve Van den Driessche is erg enthousiast over de samenwerking tussen het gemeentebestuur en woonzorgcentrum Sint-Anna: 'Het woonzorgcentrum zette de eerste stap en vroeg of we zin hadden om deel te nemen aan Erfgoeddag. Zo ging de bal aan het rollen. Je kunt tijdens Erfgoeddag een lezing van Kasper Bormans volgen. Hij heeft al heel veel onderzoek gedaan naar de kracht van verbeelding op het geheugen van alzheimerpatiënten. Dankzij Erfgoeddag zullen we alles wat we nu al voorbereiden ook kunnen uitrol-

Erfgoeddag kan een uitgelezen kans zijn om ouderen en jongeren dichter bij elkaar te brengen, zo kunnen ouderen getuigen over cultureel erfgoed en met jongere generaties in gesprek gaan.

len naar de Alzheimercode. We slaan dus twee vliegen in een klap!' Het thema zorg betekent zeker kansen creëren en anders

TIPS

- In **Aalter** kunt u een presentatie van de gemeente volgen over de Broeders van Liefde: twee eeuwen zorg. Ook in hun kloostergebouw in Sint-Maria-Aalter kunt u op twee wanden kennismaken met het verhaal van de zorg door de Broeders van Liefde. Een broeder vertelt over de verschillende soorten zorg die ze aanbieden.
- Het **gemeentebestuur van De Pinte** schotelt een filmvoorstelling voor: mensen en voorwerpen uit een zorgeloos Pints verleden. De Heemkring Scheldveld verzamelde artefacten en liet ze zien aan kinderen. Hun reacties werden gefilmd, ook terwijl ze uitleg kregen door een oudere.
- In **Hoegaarden** hebben het gemeentebestuur, Jeugdhuis 't Paenhuis, de Landelijke Kinderopvang Stekelbees en de Zusters van het klooster Mariadal een zorgwandeling uitgedacht. Want iedereen heeft wel eens zorg nodig. Maar hoe zat dit vroeger?

750 gratis activiteiten verspreid over Brussel en Vlaanderen kunt u online ontdekken op www.erfgoeddag.be.

durven kijken. Buurten of wijken actief betrekken bij voorbereidingen is altijd raadzaam en het is logisch dat verhalen altijd verbindend werken. Erfgoeddag is een manier om hierop in te zetten.

Door een nieuwe bril

Activiteiten bekijken door de bril van ouderen kan erg zinvol zijn. Zij zijn dikwijls nog erg actieve en dankbare Erfgoeddag-bezoekers. Erfgoeddag kan dus een uitgelezen kans zijn om ouderen en jongeren dichter bij elkaar te brengen, zo kunnen ouderen getuigen over cultureel erfgoed en ze kunnen ook met jongere generaties in gesprek gaan. Tijdens een rondleiding in het Antwerpse woonzorgcentrum Residentie Lichtenberg krijg je tal van verhalen te horen over zorg in het verleden. Op de afdeling met mensen met dementie is er een demonstratie van het Magisch Interactief Schilderij, een belevingsschilderij dat helpt bij het ophalen van waardevolle en plezierige herinneringen. David Pietquin, directeur van woonzorgcentrum Lichtenberg: 'Het contact tussen de kinderen en de ouders is merkwaardig beter en ouderen stellen zich weer wat meer open. Er is opnieuw iets gemeenschappelijks om over te praten op basis van een simpele opmerking als "Ken jij dat pleintje nog?" Zo wordt de drempel om weer echt met elkaar te communiceren verlaagd. Ze gaan terug in de tijd en kunnen samen met hun familie herinneringen ophalen. Voor familieleden en zorgmedewerkers is het anders lastig om echt in contact te komen met bewoners met dementie'. ■

Tine Vandezande is coördinator erfgoeddag bij FARO

Sint-Niklaas 30 mei Kunst doet leven! Over ouderen en cultuurparticipatie

Vorig jaar ondertekenden de ministers Sven Gatz en Jo Vandeurzen de intentieverklaring tot meer samenwerking tussen het cultuur- en welzijnsbeleid, dit jaar slaan het departement Cultuur, Jeugd en Media met Sint-Niklaas de handen in elkaar om elkaar te inspireren. Via het VVSG-verkennend netwerk *De brug tussen cultuur en zorg* engageerden tien lokale besturen zich om inspiratie te delen over cultuurparticipatie en ouderen.

lise.switsers@vvsb.be